

CNSAS,
Direcția Cercetare, Expozitii, Publicații

MINISTERUL DE INTERNE
- U.M.0682 -

FCT 96
STRICT SECRET
ex.nr. 1

Primeste: lt.col.Lipa Ioan - 271
12.01.1976.

N O T A

Joi seara, 8 ianuarie 1976, m-a vizitat fostul secretar al Partidului Național Tărănist, Coposu Corneliu, după ce în prealabil îmi dăduse un telefon și mă anunțase, rugindu-mă să-i acord o vizită după ora 19 p.m., cind va veni direct de la serviciu ceea ce s-a și întâmplat.

Din primul moment l-am întrebat pe Coposu Corneliu, în legătură cu cercetarea sa de către organele de securitate și i-am spus că acest fapt a fost cunoscut în America, informație pe care eu am primit-o de la GUGU FLORAN, el la rîndul său fiind informat de un senator american.

Față de cele spuse de mine, Coposu a rămas foarte uimite, ridicînd din umeri și înfățișînd o mină foarte nevinovată, spune: „Cum? Eu n-am vorbit cu nimeni”.

Spunîndu-i că eu m-am întîlnit cu dînsul înainte de a pleca în America și întrebîndu-l de ce nu m-a informat în legătură cu această cercetare, mi-a spus că „n-a vrut să facă vîlvă, să intindă vorba, deoarece chiar și în timpul cât a fost cercetat, și asta s-a repetat de cîteva ori, a fost rugat de anchetator să nu i-a contact cu cei în legătură cu care era cercetat, cesa ce, Coposu a și făcut.”

L-am întrebat de unde a pornit ideea de a fi chestionat sau mai bine zis care a fost punctul de plecare, care a determinat acest chestionar, la care: Coposu mi-a spus:

„Totul a pornit de la înmormîntarea lui PETRUSCA, un vechi național-țărănist, în jurul cărei înmormîntări ne-am adunat mai mulți cunoscuți și prieteni, foști oameni politici și foști prin închisorî.

Unul dintre acești oameni politici, anume Ionel.

... // ...

- 2 -

GALBENI, fost închis și fost național-țărănist, continuă să-mi explice COPOSU, ne-a invitat pe cîțiva la COCONET acasă, (nepotul lui VICTOR ANCA), ambii închiși de pe bâncile scolii.

Cu acest prilej cîțiva mi-au pus diferite întrebări, spune C. COPOSU, în legătură cu problema Helsinki, au fost discuții cu caracter intelectual, nu de altă natură și mai ales, ceea ce s-a discutat mai pe larg a fost regretul pe care-l arătam fiecare dintre noi, în legătură cu faptul că începem să dispărem unul cîte unul, cei ce pot mărturisi ca martori oculari și mai ales ca elemente active în desăvîrșirea actului de la 23 August, într-un cuvînt, dispar cei care cunosc adevărul istoric așa cum s-a petrecut.

Ei bine, explică COPOSU, am fost întrebat de către anchetator, dacă această întînire n-a avut și alt caracter în afară de o simplă vizită între prieteni și foști organizatori ai actului de la 23 August, în sensul de a intenționa o organizare, o regăpare politică, național-țărănistă, care să militeze împotriva regimului actual comunist. I-am răspuns că politica lui Nicolae Ceaușescu o socotesc și din punctul meu de vedere - mai bună decît a lui Nicolae Titulescu.

Pot să adaug, continuă COPOSU, că spre deosebire de modul de anchetare de după 23 August, cît și comportarea anchetatorului față de anchetat, există azi o mare deosebire: fără presiuni morale, fără vocabular injurios sau grotesc. Civilizat, cerînd să afle adevărul, pentru a fi bine informat, și pentru a putea lămuri unele probleme politice care circulă confuz."

In continuare COPOSU a mai spus:
„Printre cei cu care am mai discutat cu prilejul invitației, după înmormîntarea lui PETRUȘCA, a mai fost: BRATU, cercetat pe vremuri în legătură cu niște manuscrise, pe care se presupune că ar fi avut intenția să le scoată din țară și CAMIL DEMETRESCU omul lui NICOLAEȚCU - BUZESTI, acesta condamnat pentru o carte în care se analizau evenimentele de la 23 August cum s-au pregătit, cu cine, evenimente trăite de CAMIL

- 3 -

#3 97

DEMETRESCU, de aceea și-a și îngăduit să facă adnotări pe o carte, în sensul următor: „Minciună! Nu e adevărat” etc., ceea ce a dus la arestarea lui, la acea vreme.

Tot cu acest prilej, al vizitei - a spus Coposu - s-a mai discutat și despre apariția cărților la Editura politică, care pune de-a valma - în aceeași oală - toate fostele partide politice amestecind concepția democratică a unor din aceste partide, cu fascismul și spiritul dictatorial al altora, dar simple discuții, întărește Coposu, purtate de oameni care cunoscând adevărul nu se pot abține de la ceea ce știu și cunosc, arătând că garnitura contrarevolutionară nu corespunde adevărului, așa cum se subliniază în unele cărți scrise anume pentru a informa marele public. Ceea ce se referă la unele persoane că ar fi fost contrarevolutionari, nu corespunde adevărului istoric".

Legat de cele spuse mai sus, Coposu mi-a mai relatat că a colaborat în acest sens și la acea vreme, cu tov. BODNARAS cît și cu LUCRETIU PATRASCANU, cu care erau prieteni și care cunoșteau toate schimburile de vizite de la Palat, cu cine anume au fost făcute, în vederea marelui act cît și prezența și directivele date de Maniu, pe linia discuțiilor purtate în vederea armistițiului de la Cairo.

Un alt fapt pe care mi-l semnalează Coposu, mai este următorul și anume, tovarășul DUMITRU POPESCU l-a rugat să-i explice ce a fost „ORA H”, adică cum a fost constituită lovitura insurectă de la 23 August, ceea ce Coposu mi-a explicat că ar fi informat verbal pe tov. DUMITRU POPESCU.

Tot în legătură cu actul istoric de la 23 August, Coposu mă mai informează că a venit la el ALEXANDRU STÄRK de la Televiziune care l-a rugat să-i explice, imprimând pe bandă, pregătirea loviturii de la 23 August, atât pe plan intern cît și pe plan extern, și că Coposu i-ar fi cerut să vină cu aprobare oficială, dacă vrea să-l informeze, imprimând pe bandă tot ce are de spus.

Coposu mi-a întărit că STÄRK i-a prezentat încuviințarea oficială și că în urma acestei încuviințări, s-a prezentat la el acasă cu o întreagă aparatură, însotit de operatori, informându-l pe Coposu că tot ce vor imprima, va fi prezentat la Televiziune în cadrul sărbătoririi și evocărilor de la 23 August.

... // ...

- 4 -

S-a efectuat - spune Coposu 700 de metri de film, și STARK l-ar fi informat că emisiunea la televiziune se va face în secvențe, deci un fel de serial.

„Totuși, îmi spune Coposu, deși materialul a fost aprobat, după spusele lui STARK, emisiunea n-a fost efectuată în cadrul pregătirilor pentru 23 August. Probabil nu era momentul oportun”, întărește Coposu.

N.B. - completări

- În vederea acestei întîlniri sursa a luat legătura telefonic cu COPOSU și s-a oferit să-l viziteze la domiciliu. Acesta s-a scuzat, că el vine acasă de la serviciu seara tîrziu și nu poate fi găsit, dar va trece el pe la sursă, ceea ce a și făcut.

- La întîlnire, Coposu auzind de GUGU FLORAN nu a manifestat vreun interes deosebit, limitîndu-se la întrebări mai face, cum o duce cu sănătatea, la care sursa i-a răspuns că FLORAN este un mare român, ține cu țara și că deși i-a propus să devină cetățean american a refuzat.

- Sursa a precizat că coposu nu i-a cerut să transmită nimic lui GUGU FLORAN în legătură cu situația sau cu cercetarea care a avut loc.

Dact. dupa original
dact. AE
2 ex. (-)
r.d.00135/4322/16.01.1976